

Elden är lös, en mördare går fri och en bygd är fången i skräck ...

BLÅELD

En dokumentär berättelse om
mordbränderna på norra Öland

ett utdrag

Elisabeth Öhman

 bookstrap
publishing

Sankta Lucia

Det är den 13 december 2012, luciadagens morgon. På norra Öland välkomnar invånarna traditionsenligt ljusets drottning med lussekatter, pepparkakor och välbekanta sånger.

Denna tidiga och snöiga morgon kör Pierre den nyplogade landsvägen två mil söderut för att lämna av ett par garderobsdörrar till sina vänner Gustaf och Annika Nordander på Vedbormgatan i byn Flakeböle. Pierre och Gustaf är vänner sedan många år tillbaka genom fisket. De är ofta ute med Gustafs fiskebåt och jobbar tillsammans på Östersjön. Tanken var att Pierre skulle ha fortsatt som fiskare, men det visade sig att han trivdes bättre med att snickra på torra land. Numera är Gustaf sjökapten och jobbar på kabelbåten Pleijel, hemmahörande i Kalmar hamn. Han för även befäl över den populära cykelfärjan mellan Kalmar på fastlandet och Färjestaden på Öland. Annika är kock och jobbar på kafé, restaurang och i skolkök när hon inte driver klädbutik i Löttorp.

När Annikas pappa går bort ärver hon hans bilverkstad som ligger i byn Löttorp. De renoverar verkstaden och inreder en klädbutik. Efter några år arrenderar hon ut butikslokalen till en man från Stockholm. Dock uppstår problem med hyresgästen vilket resulterar i att ett antal hyror aldrig blir betalda. Konflikten trappas upp och leder så småningom till ett rättsligt efterspel.

Gustaf och Annika har många vänner och uppfattas som ett sta-

bilt par som har det gott ställt. De har inget otalt med några utöver bråket med Stockholmare.

Pierre brukar hjälpa till med diverse snickerier hemma hos Gustaf och Annika. Han anlitas för att byta fönster, lägga om altantaket och löpande ta hand om allehanda praktikaliteter. Gustaf är alltid ordentlig med betalningen, men vill inte gärna ge förskott eller bryta mot sitt beslut att inte låna ut pengar till sin vän.

På luciamorgonen backar Pierre upp skåpbilen mot garagets dubbeldörrar hemma hos vännerna. Deras svarta riesenschnauzer Sasso reser sig från sin korg på förstukvisten, skakar på pälsen, lufsar fram och hälsar. Svansen viftar, som den brukar när vänner kommer på besök.

Det är Pierre som har fixat ett par skjutbara garderobsdörrar. Det sägs att de blivit över efter en felbeställning till ett husbygge och ska monteras i parets sovrum på övervåningen. Tanken är att Pierre ska göra jobbet medan de är på semester i Thailand. De åker till solen om 14 dagar, resan är bokad sedan länge och de längtar efter att fly snön och landa i sitt paradys.

Den här dagen jobbar Gustaf på kabelbåten så det är Annika som tar emot leveransen. Hon kommer ut från bostadshuset och går Pierre till mötes i sin gula reflexjacka. Tillsammans hjälps de åt att bära in de tunga garderobsdörrarna i garaget. Mitt på golvet står en allmogebåt, en Ölandssnipa, som de lutar dörrarna mot. Listverket som hör till får plats inuti båtskrovet. Gustaf har redan instruerat Pierre om att det finns golv- och taklist uppe på garagets loft som går att använda som en inramning när dörrarna väl är på plats.

När uppdraget är utfört styr Pierre kosan norröver igen. Efter som han inte har lunch med sig blir det en kortare matpaus hemma i Getterum och en titt i brevlådan. Posten har ännu inte kommit.

Att hålla sig hemomkring när brevbäraren är i antågande är en daglig rutin. Meningen med att tömma brevlådan innan någon

annan hinner före och upptäcker kravbrevens avsändare är enbart för att undanhålla närstående hur illa det egentligen är ställt med ekonomin. Det går inte att pressa in ett enda kuvert till i glipan mellan det uppfällda solskyddet och biltaket, där är redan fullt. Allt eftersom kuverten anländer hamnar de i stället på golvet framför passagerarsätet. Det är ingen idé att öppna några kuvert för de innehåller bara fakturor, betalningspåminnelser, inkassokrav och hot om utmätning.

Medan han väntar på att brevbäraren ska komma kör han en sväng runt till bekanta i byarna Byxelkrok, Grankulla, Ranstad, Källa och Högby. På frågan i polisförhöret varför han gör denna runda svarar han:

Jag gillar att titta till husen, att se det som jag har varit med och byggt på.

Vid 13-tiden åker Pierre tillbaka hem för andra gången den här dagen för att återigen kolla brevlådan. Det han väntar på är en utbetalning från Skatteverket på 28 000 kronor. Det är den som kommer att rädda Stockholmsresan. Det är viktigt att den kommer just i dag för det är i morgon bitti de ska åka.

Locket till plåtlådan kärvar som vanligt. En dask med näven och dagsskörden av vita fönsterkuvert blir synlig. Och ja, kuvertet från Skatteverket ligger där i högen. Men besvikelsen blir snart kännbar. På utbetalningsraden står det noll kronor.

Förmodligen den förbannade kronofogden som har dragit pengarna för att täcka obetalda skulder.

Pengapaniken kryper på.

Eftermiddagens skumma ljus kastar långa skuggor från de omgivande tallarna som randar vägen. Parkeringsplatsen uppe vid fyren på öns norra udde är tom. Den isande vinden drar med sig en doft av Östersjövintrarna in genom den nervevade rutan. Där borta i

mörkret reser sig den majestätiska, vita kalkstensfyren Långe Erik på Ölands stora grund. 138 trappsteg upp till balkongen. Därifrån är det milsvid utsikt över vattnet. Där uppe är man fri som fågeln, där kan ingen nå en. Där finns inga illavarslande fönsterkuvert eller jagande fogdar. Där fylls man av råstyrka. Då finns inga begränsningar kvar, inga hinder som stoppar drömmarna. Allt släpper.

Han lutar sig tillbaka i sätet, sluter ögonen och föreställer sig utsikten från fyren. Sakta klarnar bilden av vad som behöver göras. Det finns snart bara en utväg kvar och den måste han välja när alla andra vägar är stängda.

Han styr bilen söderut ner mot Borgholm och vidare österut till byn Kolstad där han har ett pågående bygguppdrag som anställd snickare. På vägen möter han en lastbil som kommer med en väntad leverans av virke till ett sommarstugebygge i byn Ene-rum, så han vänder om och kör norrut igen för att ta emot lasten av byggföretagets chaufför. På plats hjälper han till att lasta av virket och kör sedan söderut igen mot Kolstad vid 15-tiden.

Den här eftermiddagen ringer Pierre till flera personer som återigen får frågan om att låna ut pengar. Alla säger nej.

Det tar en knappt en timme att köra till Kolstad. Vid framkoms-ten upptäcker Pierre att en del material på byggplatsen är inte över-täckt, så han lägger över presenningar och kollar samtidigt hänglåsen på några containrar. Kanske träffar han en granne, en sjuk dam som både hör och ser dåligt. Efter tjugo minuter, en halvtimme beger han sig hemåt igen. I ett desperat sista försök ringer han Gustaf på vägen och frågar om ett lån på 20 000 kronor, men får ett bestämt nej.

Stockholmsresan nästa morgon närmar sig. Det är fortfarande bara ett problem. Det finns inga pengar till att åka och det är bara 18 timmar kvar.

Pierre är tillbaka hemma i Getterum klockan 18.30. Eller var det klockan 17.15? Eller rentav klockan 19? Pierres mobiltelefon krånglar. Ibland stänger den av sig själv. Den här eftermiddagen är mobilte-

lefonen avstängd flera timmar. Sambon, vänner och bekanta söker honom upprepade gånger under eftermiddagen och kvällen, men utan att få svar.

Natten går tunga fjät

TORSDAGEN DEN 13 DECEMBER 2012

Kapitlet är författarens dramatiserade gestaltning av ett möjligt scenario.

Bilen rullar sakta fram längs byvägen. I de pyntade fönstren sprider tända adventsstjärnor och julljusstakar ett varmt, ombonat sken. Det ser hemtrevligt ut. Mysigt. Luften är kyligare, det blir minusgrader i natt. Tallarnas och enbuskarnas grenar dignar under den tunga snön. Allt det gnistrande vita är ett välkommet ljus i den mörka årstiden.

I Pierres inre råder allt annat än julefrid.

Hjärtat bultar. Smärtan över bröstet trycker på. Andetagen är tunga. Trots vinterkylan klibbar svetten längs ryggraden. Fingrarnas knogar vitnar runt ratten. Denna jävla kronofogde.

Besvikelsen över bakslaget är kännbar. Kanske lyckas han inte den här gången. Kanske tvingas han bryta löftet som han givit inför Stockholmsresan. Det går inte att pressa sig hur långt som helst. Plötsligt känner han hur modet sviker och en tung trötthet väller fram. Hur ska han orka? Stressen gnager i magen, paniken kryper uppåt och träffar hjärtat med ett sting av desperation. Fan, han behöver skärpa sig. Det handlar om timmar.

Det lyser i garaget.

En smal upptrampad gång leder genom snön från uppfarten fram till sidodörren. Hunden Sasso kommer glatt fram och hälsar. Han tar sin hundleksak i munnen redo för bus som vanligt, men får vitt-ring efter något viltspår och svassar i väg med nosen tätt mot marken. Det är kyligare. I kväll blir det flera minusgrader om det stämmer som de säger på väderleksrapporten.

Det är kyligt i kontorslokalen. Elementet är knappt ljummet. På ett bord ligger Ölandsbladets korsordssida uppslagen med en penna ovanpå. Intill står en tom kaffemugg och en julros i en blomkruka med tomtar på. Till höger om dörren står kassaskåpet. Inuti brukar det ligga kontanter. Femhundredalappar.

Genom väggen hörs hur mannen grejar med sina verktyg i verkstaden. Det sticker till i hjärtat. Ett styng av desperation. Mannen är en vän. Som alltid är hjälpsam, tillmötesgående och rättvis. Som man kan prata bort en stund med. Om stockholmarna, torskfisket och vem som tog hem högvinsten på Lotto.

Ett stråk av förtvivlan skär genom kroppen. För några sekunder föresvävar impulsen att vända om, stoppa, avbryta. Men ögonblicket är förbi innan det hinner få fäste.

I stället infinner sig den iskalla känslan som är signalen till besinningslösa handlingar. Hjärnan är snabb. Den säger att problemet måste lösas nu. Bara göra det som redan är bestämt. Det är nu chansen finns. Försvinner den går allt åt helvete.

Rummet runt omkring krymper. Synfältet smalnar av i en tunnel. Medan andningen blir häftigare slår ursinnet till. Känslan av att vara utsatt, orättvist behandlad, kränkt och missförstådd tar överhanden. Raseriet löper längs ryggraden, rullar upp mot halsen. Hjärtat dunkar hårt i bröstet. Slagen hörs inne i öronen. En frän smak frigör sig i munnen. Kroppen vet vad det betyder. Det absoluta fokuset är där.

Det går snabbt att hämta hagelgeväret och vinkelslipen i bilen.

Inne i bostadshusets kök förbereder Annika en lufsa till middag.

Plötsligt hörs upprörda röster utifrån, som vansinniga och hjärt-skärande vrål. Sasso skäller. Händerna torkas på förklädet, jackan och hundkopplet rycks ner från hatthyllan i de hastiga stegen ut till garagebyggnaden.

På verkstadsgolvet ligger Gustaf i en förvriden ställning. Det blöder från huvudet. Sasso morrar, men tystnar när ett kraftigt slag träffar djurets nacke. Annika springer nästan rakt in i hagelgeväret som riktas mot henne i dörröppningen. I nästa sekund går skottet av.

Vedbormgatan

De senaste dygnens kraftiga snöande över norra Öland skapar ett vinterlandskap. Träden böjer ned sina grenar under tyngden av snömassorna. Vind och strömmar pressar drivisen i Kalmarsund mot öns västra kust. Det är kallt och halt på vägarna.

Tidigt på morgonen den snöiga fredagen den 14 december sätter sig Pierre framför ratten för att köra till Stockholm tillsammans med närstående. Ända in i det sista är det osäkert om de kommer i väg. Reskassan fallerar fortfarande. Till slut ordnar det sig genom att en vän lånar ut 10 000 kronor strax före avresan. Lösningen i sista minuten indikerar att Pierres övriga försök till finansiering av resan har gått om intet

Men nu är det akuta problemet fixat och en festlig helg väntar. Sällskapet kör i två bilar. På vägen stannar de till i Kalmar och fortsätter sedan till rastplatsen Ringarum norr om Valdemarsvik där de äter lunch.

Under tiden händer det saker i Flakeböle.

Strax efter klockan halv tio kommer en personbil västerifrån längs Vedbormgatan där Gustaf och Annikas hus ligger. Bilen är på väg mot busshållplatsen vid väg 136 för att lämna av den passagerare som sitter bredvid i framsätet. Plötsligt uppfattar föraren lukten av brandrök och ser rök välla ut över vägen. När de passerar ett garage ser de vad som orsakar rökutvecklingen. Det brinner!

”112. Vad är det som har inträffat?”

”Det brinner i Flakeböle, Löttorp, på Öland.”

”Ja, vad har ni ... i Flakeböle?”

”Jag kom i bilen längs vägen, och såg att det ... och jag får inte liv i folket som bor där, det är ingen som öppnar när jag knackar, och det står bilar och traktorer i närheten här. Det står bilar och traktorer i närheten här.”

”Men lugna dig ... Vad är det som brinner?”

”I ett uthus, ett garage.”

”Är det ett garage som brinner?”

”Ja precis, bredvid huset precis.”

”Och du sa Flakeböle?”

”Det är längs Vedbormvägen.”

”Vad sa du?”

”Vedbormvägen.”

”Vedbormvägen är det.”

”Ja.”

”Är det någon hemma i huset?”

”Näe, jag är och knackar på för fullt, men det är ingen som öppnar så det är nog ingen hemma.”

”Ja, men lyssna på mig nu, är garaget fristående byggnad eller sitter det ihop med huset?”

”Näe, det är 10 meter emellan, knappt 5, mellan 5–10 meter.”

”Ja, men det är ingen som är skadad där?”

”Nej, nej, nej, men det brinner.”

”Du ser att det kommer lågor därifrån?”

”Ja, och det ryker som fan.”

”Ja, vet du om dom förvarar några gasflaskor där?”

”Jo, det är en skylt på dörren här med gasolflaskor, det är det.”

”Det gjorde det.”

”Ja, det står gasflaskor där.”

”Ja, ja, Vedbormvägen, vi har inget nummer där, eller?”

”Näe, men det syns, Flakeböle Gård är det.”

”Flakeböle Gård, ja, men om man kör in på vägen där så kan man väl se det längs vägen där?”

”Det står en personbil där inne och en traktor och en bil utanför.”

”Okey, en traktor och en personbil inne i garaget.”

”Nej, en bil inne i garaget och sen traktorn precis utanför och sen en annan bil. Men ni får ringa brandkåren i Löttorp för nu brinner det bra.”

”Men under tiden som vi har pratat så har vi larmat räddningstjänsten.”

”Ja, jaha, vad bra.”

”Så att dom har redan fått larmet här, men du kan ställa dig på vägen och möta upp dem där.”

”Ja, det gör jag då, ser du.”

”Jättefint.”

”Okey.”

”Och sen se om det är nån hemma i huset då.”

”Jo, jag har vart och knackat på där, men det är ingen som öppnar.”

”Ja, okey, ställ dig på vägen och möt upp räddningstjänsten.”

”Det gör jag ser du, okey.”

”Jättefint. Hej, hej!”

”Hej”.

Räddningstjänsten från Löttorp är först på plats. Det väller ut tjock rök från garagetaket. Tre fordon står parkerade intill garaget som uppskattas till drygt 200 kvadratmeter stort. Snart anländer förstärkning i form av ambulans och räddningstjänst från Borgholm. Personalen försöker få upp en låst sidodörr. Det finns gasolflaskor i garaget och räddningsledaren ger order om skyddsavstånd för att inte riskera att personalen skadas vid en eventuell explosion.

Medan hela garagebyggnaden brinner försöker man lokalisera var

de boende är. Polisen ringer till den person som står registrerad som ägare till fordonen. Inget svar. Ytterdörren till bostadshuset är låst. Ingen öppnar när polisen knackar på. Efter en stunds letande hittas en extranyckel i elcentralen i garaget, och man beslutar sig för att gå in i huset.

En mobiltelefon ligger på köksbordet. En använd matberedare, ett halvt paket fläsk, smör och ett mjölkpaket står framme på diskbänken. I diskhon ligger potatisskal.

Spisen är kortsloten och sotig. I ugnen står en lufsa, den typiskt öländska maträtten som påminner om potatiskaka med fläsk. Temperaturen står på 175 grader, men ugnen är kall. Eftersom potatisen fortfarande är mörk i färgen antar man att lufsan inte är färdiggräddad. Eftersom lufsa ofta äts till kvällsmat på Öland ger det en tidsmarkör vad klockan ungefärligen är när ugnen stängs av. Kan det vara vid middagstid föregående luciakväll, den 13 december? När räddningstjänstens personal testar att byta propp i elskåpet tänds bänkbelysningen.

Uppgifter kommer om att mannen i huset, Gustaf, arbetar på kabelfartyget Pleijel i Kalmar hamn och polisen söker efter honom där, men utan framgång. Man ringer återigen Gustafs telefon, men den är inte påslagen. Samtidigt meddelas att en hundkropp syns inne i det brandhärjade garaget.

Garagebyggnaden är övertänd och går inte att rädda. Den blir totalförstörd. Räddningsledaren klargör att det inte finns någon övergripande spridningsrisk till intilliggande hus, det vill säga Gustafs och Annikas hem och inte heller för övriga grannfastigheter runt omkring.

Klockan 13.10 meddelar polispatrullen att man lokaliserat två livlösa kroppar, den ena en hund. Under det fortsatta släckningsarbetet påträffas kroppen av ytterligare en avliden person. Alla tre kropparna är kraftigt brännskadade. Bredvid kropparna ligger öppna och tomma bränsledunkar utan lock. Flera brandhärddar syns med gasol-

flaskor intill där gasolen håller på att brinna ut. Räddningstjänstens personal tar tillvara en brandskadad keps, en skjorta indränkt i blod, en varseljacka, ett par glasögon och urtavlan till en armbandsklocka. Timvisaren har stannat strax före klockan 21 och datumet visar på 12.

Ett stort och tungt plåtskåp har dragits från sin ursprungliga plats så att det delvis blockerar dörren in till kontoret. Låset på skåpet är bearbetat, gångjärnen bortslipade och dörren borttagen. Den ligger på golvet vid sidan av en tom kassalåda. Att nycklarna till kassaskåpet hänger på sin plats bakom en hylla i garaget vet förövaren uppenbarligen inte om. Här upptäcks också ett brandskadat hagelgevär av kaliber 16.

Närmast anhöriga till Gustaf och Annika söks. Polisen startar en undersökning av bostaden, tekniker kopplas in liksom spaningsledningen från Kalmar. Det fattas ett beslut om att starta en förundersökning eftersom det finns anledning att anta att brott har förövats. Initiala förhör hålls med räddningstjänstens personal och bekanta till offren.

Under tiden som Pierre och sällskapet sitter i bilarna på väg till Stockholm jobbar räddningstjänsten och polisen vidare med att undersöka brandhärden i det låsta och nerbrända garaget. När de nästan är framme i Stockholm ringer Pierres mobiltelefon. Det är en kompis som berättar att det har brunnit i Gustaf och Annikas garage i Flakeböle. Pierre reagerar inte nämnvärt utan samtalar lågmält med sambon i framsätet. Vid 16.30-tiden checkar sällskapet in på hotell Scandic Malmen på Götgatan. Planen för kvällen är att äta god mat på krogen och gå på musikalen Jesus Christ Superstar som visas på den närbelägna teatern Göta Lejon.

Bilder som kvällspressen publicerar i ett senare skede visar en partylad Pierre på hotellrummet, klädd i en svart T-shirt.

Brottsplatsen i Flakeböle sätts under bevakning i väntan på att nattpatrullen tar över vid 21-tiden. Det noteras att polisens rullande kontor i form av en buss står i polisgaraget tankad och klar om den

skulle behövas. En katt med halsband som flera gånger iakttas vid Gustaf och Annikas hus blir senare på kvällen omhändertagen.

Kropparna efter de avlidna transporteras dagen efter med en polititransport via bårhuset i Kalmar till Rättsmedicinalverket i Linköping för rättsmedicinsk undersökning och obduktion.

Mördarjakten

På förmiddagen lördagen den 15 december står det klart att kropparna är kvarlevorna av Gustaf Linder Nordander, 57 år, och Annika Nordander, 55 år, samt parets hund, Sasso. Enligt polisens första utredning på plats är Gustaf ihjälslagen med trubbigt våld mot huvudet medan Annika skjuts ihjäl. Hunden antas vara ihjälslagen. Mördaren har placerat kropparna i verkstaden och därefter tänt på byggnaden.

Operation dörrknackning inleds i jakt på iakttagelser och bevis. Ryktet om två innebrända personer sprider sig snabbt i byarna. Folk blir lamstagna. Minnen från mordbranden i Mellby 2006 kommer tillbaka. Att den då misstänkte gärningsmannen, det vill säga Pierre, frias den gången innebär fortfarande ett trauma. Nu händer det igen. Med ett liknande modus operandi. Många tänker redan nu på möjligheten att Pierre är inblandad.

På lördagseftermiddagen åker delar av Pierres sällskap hem från Stockholm. Resten av sällskapet stannar kvar i huvudstaden över natten till söndagen. Kanske anar han vad folk därhemma ska tro. Vid 11-tiden på söndagsförmiddagen checkar resterande sällskap ut från hotellet. Några bybor ser Pierre hemma i byn på eftermiddagen när han kör förbi på vägen. Det tycker man är konstigt. De menar att han är hemma väldigt snabbt från Stockholmsresan. Det är ändå 50 mil att köra. Varför kommer han hem så tidigt?

Hyresgästen från Stockholm, som hyr butikslokalen i Löttorp och som har en konflikt med Gustaf angående obetalda hyror, ringer till polisen i Kalmar och vill prata med någon som har hand om brandutredningen. Han säger att han är ovän med paret som hittats i garaget och att han tror att han är misstänkt.

Polisen upphör med bevakningen av brandplatsen på kvällen den 16 december sedan den första omgången av förhör med grannar och dörrknackningar är genomförd. Avspärningen av platsen kvarstår.

Spekulationerna om vad som egentligen händer i garaget på luciakvällen är många. Ger leveransen av skjutdörrarna Pierre anledning att besöka Gustaf i garaget i ett desperat försök att övertala honom om att få låna pengar? Ber han om ett förskott på arbetet med att montera garderobsdörrarna? Får han ett nej? Kanske blir en låneförfrågan kompisar emellan ett slutgiltigt våldsbrott som utförs i ångestladdad panik och vilt raseri? Är det besvikelse, förtvivlan och stundens ingivelse som utlöser ett mord?

Gustafs kassaskåp kanske inte var så välfyllt varför ytterligare en finansieringslösning behövdes inför Stockholmsresan. Det är det som en vän löser akut på morgonen innan sällskapet inleder resan.

I och med att Pierre var åtalad för mordbranden i Mellby 2006, som hade stora likheter i tillvägagångssättet med mordbranden i Flakeböle, blir han tidigt intressant för polisen. Spaningsarbetet kommer därför omgående att omfatta Pierre. Men innan polisen tar kontakt med honom gör Pierre det själv. Han fattar beslutet efter samtal med sambon, sin tidigare advokat Claes Möllersten från Mellby-fallet och en psykolog. Han ringer 114 14 på måndagskvällen, men får inte kontakt med någon polis i Kalmar, däremot namnen på förundersökningsledarna.

Samma kväll knackar en reporter och en fotograf från Expressen på ytterdörren hemma i Getterum.

Förundersökningen i Flakeböle

Först tidigt på morgonen den 19 december får Pierre prata med förundersökningsledaren i telefon. Två timmar senare förhörs han för första gången på polisstationen i Borgholm. Det är ett ljudbandsförhör som tar 50 minuter och handlar initialt om relationen mellan Pierre och Gustaf.

Pierre berättar att han och Gustaf är vänner sedan 35 år tillbaka från den tid då de började fiska tillsammans. Pierre utför snickeriarbeten hos Gustaf, både som egenföretagare och som anställd. När förhørsledaren ber Pierre berätta om leveransen av garderobsdörrarna till Gustafs garage på luciadagen blir samtalet mer ingående. Detaljer kring Stockholmsresan, varför Pierre tar kontakt med polisen utan att vara ombedd, hur väl Pierre känner hunden som han inte kommer ihåg namnet på, vad han tror har hänt Gustaf och Annika.

Pierre avslöjar här att han redan känner sig utpekad.

”Det finns inte en människa till som är så synad som jag på norra Öland.”

”Näe, det är nog möjligt.”

”Jag vill alltså... ni måste lösa det här för min och får vår familjs skull, ni måste lösa det här, det får inte bli olöst alltså för det... ja, jag är ju tvungen att flytta ändå, det går inte att bo här, det går inte att bo kvar här nu, jag är så in i helvetes utpekad så det... alltså jag är ju tvungen nästan att ha nån människa med mig hela tiden.”

Förhöret den här dagen avslutas med att polisen förbereder Pierre på att han troligen kommer att kallas till förhör igen.

”Jaa, då får ju du vara beredd på att vi kanske återkommer till dig, om vi kommer på någonting, om någon annan säger nånting som vi måste kontrollera med dig, du kanske kommer på nånting själv.”

”Då ringer jag er, kan man få numret till er?”

Nu startar förhören som pågår fram till sommaren.

En månad efter det första förhöret, den 17 januari 2013, kallar polisen ner Pierre till polisstationen i Borgholm. Det blir ett fem timmar långt förhör som handlar om vad han gör, var han är och vad han ser under vecka 50, den 10-16 december 2012. Här kommer frågan om spelberoende upp. Pierre berättar att många tror att han är spelberoende, men så är det inte. Han, sambon och två vänner spelar varannan vecka för 100 kronor var, de har en spelkassa om 2 500 kronor, det är allt.

Polisen lägger stor vikt vid vad Pierre har haft för sig under framför allt torsdagen den 13 december. Pierre redogör för sitt schema och ritar en skiss över Gustafs garage där han ställer av skjutdörrarna till garderoberna. Han kör omkring mycket den här dagen, tittar till stugor som han sköter om och kör förbi hus som han är med om att bygga. Han prickar ut dagens körsträckor på kartor. Det är mycket snö och det är inte plogat överallt, så det går inte att köra som han tänker.

Han kör runt och tittar till fritidshusen som han sköter om på norra delen av ön: Källatorp, Torp och Ranstad. Pierre uppger att han är hemma vid 18.30-tiden, men har samtidigt svårt att exakt beskriva tidpunkterna när han gör vad under eftermiddagen. Mobiltelefonen krånglar, den stänger bara av sig rätt som det är. Flera personer försöker nå honom, ringer om och om igen, men får inga svar. För sin sambo uppger han att han kör fast i en snödriva, och att det tar en stund att komma loss. Det är därför han blir sen hem. Pierres telefon fungerar igen vid 18.30-tiden. Den har då varit avstängd i ett

par timmar. Polisen triangulerar hans mobiltelefon mellan telemasterna han är i närheten av och nystar upp kommunikationen.

Medierna reagerar kraftigt på mordet och mordbranden i Flakeböle. Tidningar och radio rapporterar tätt. Det är fetstilt förstasidesstoff och reportrarna levererar fortlöpande nyheter om den makabra mordbranden.

Polisen fortsätter att knacka dörr och att prata med befolkningen, dammsuger bygden på spår och söker efter bevis. Många vill att den person som de tänker på som den förmodade gärningsmannen ska gripas genast. Samtidigt finns det ett motstånd mot att berätta vad man vet. Orden vägs mycket noga, det är knapphändiga uttalanden och man säger hellre för lite än för mycket. Ett par ord här, några andra ord där och sedan ingenting mer. Det är upp till envar att lägga ihop det man hör till sin egen slutsats.

Släktbanden är starka. Man skyddar, bevakar och sätter upp värn. Håller ihop mot omvärlden. Många är skräckslagna för att kallas som vittnen och under ed tvingas berätta det man vet i kommande förhör och rättegång. Om man berättar det man vet, eller tror sig veta, kan man själv eller någon närstående råka illa ut, och det vågar man inte riskera. En tystnadskultur breder ut sig.

Rädslan för Pierre tar sig allt större proportioner, den växer från skräck till panik. Man gråter av rädsla inför risken att han kommer förbi och vill låna pengar och för att man inte vågar säga nej. Man är rädd för att ens eget hus ska stå i brand och att man själv eller ens familj blir nästa mordoffer. Känslan är samma som i Mellbyfallet. Historien upprepar sig.

Resultatet av den rättsmedicinska undersökningen av Gustafs kropp blir klar. Den talar för att skadorna i skallen och i ansiktet har orsakats av en annan person genom kraftigt trubbigt våld. En underhudsblödning på högra underarmen är troligen en avvärjningsskada. Sotpartiklar i övre luftvägarna och förhöjda nivåer av kolmonoxid i blodet ger rättsläkaren anledning att tro att Gustaf är i livet när bran-

den startar. Dödsorsaken är brännskadorna, men hjärnskadorna sätter Gustaf i ett hjälplöst tillstånd utan möjlighet att försvara sig mot angriparen.

Annika får ta emot 43 hagel. Den större skottskadan i bålen orsakar hennes död. Inga sotpartiklar påträffas i luftvägarna vilket i kombination med låga halter av kolmonoxid i blodet talar för att Annika är avliden när branden startar. Haglet i hennes kropp motsvarar det 3,5 millimeters hagel som finns i en hagelpatron av kaliber 12. Det står därmed klart att Annika dödas med ett 12-kalibrigt hagelgevär.

Hunden Sasso har en fraktur på första halskotan och en kraftig blödning i underhuden vilket misstänks bero på ett direkt trauma i form av slag eller sparkar mot nacken. Inga sotpartiklar påvisas i luftstrupen, vilket talar för att Sasso inte var vid liv under branden.

Brandprover från golvet visar på en brännbar vätska som visar sig vara bensin.

I december tar polisen hjälp av utredare vid Riksmordkommissionen och brandexperter från Statens Kriminaltekniska Laboratorium, SKL. Arbetet är krävande och bredare expertis behövs för att komma vidare. Under utredningens gång används hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation samt hemlig övervakning av elektronisk kommunikation avseende Pierre Karlsson.

Det lackar mot jul. I Ölandsbladet konstaterar ett kommunalråd att det är en bra julklapp att Borgholms kommun ökar sin befolkning igen. 53 nya medborgare hälsas välkomna under året. Det är nästan lika många som lämnat kommunen sedan Mellby-rättegången 2007.

Polisen börjar pricka av en diger lista av vittnen. Det gäller först och främst vad som sker runt brottsplatsen i Flakeböle när mordbranden äger rum, men också vad Pierre gör den 13 december. 21 personer hörs om iakttagelser. En av dem är en bekant till Pierre som blir uppringd av honom på kvällen den 13 december mellan klockan 17.30-19.30. Pierre låter kort och stressad i tonen och ber om att få

låna 20–25 000 kronor. Det blir inget lån, men Pierre återkommer vid flera tillfällen under kvällen för att försöka igen. Sent på natten skickar han ett sms när det står: ”Snälla.” Tidigt på morgonen talas de vid igen, och då är Pierre lugnare i tonen. Den bekanta personen säger att han upplever det som om det är två helt olika människor han pratar med på kvällen respektive på morgonen. Han har aldrig tidigare hört Pierre på det viset. Vittnet säger att det är hans uppfattning att Pierre är två personer. När han hamnar i en viss situation blir han helt förändrad.

Gör Pierre ett stopp hos en bekant i Mellböda på luciakvällen? Den bekant som Pierre eventuellt stannar till hos kör senare en runda runt Flakeböle i syfte att se om och var Pierre sitter fast i en snödriva och för att provköra bilen som är tänkt att användas till Stockholmsresan dagen därpå. Efter ett antal förhör delges personen misstanke om skyddande av brottsling och anhålls av åklagaren, men släpps kort därefter.

I tv-programmet *Efterlyst* väddar de anhöriga om att den som vet någonting ska träda fram och berätta. De menar att de fem personer som hittats döda i sina hus på bara sju år kan vara offer för en seriemördare. En del tror att det kan handla om fler mord än så. Man tänker på Valdemar Ölander i Getterum 1997, kvinnan i ladugårdsbranden i Skogsby 2006 och den 94-årige mannen i Sandvik 2012. Många är rädda och oroliga för att fler personer ska hinna dö innan mördaren är fast. Det är så man ser det.

Kriminolog Leif GW Persson och programledare Camilla Kvarthoft tar upp dubbelmordet i Flakeböle i SVT:s avsnitt av *Veckans Brott* den 12 februari. Persson gör klart för tittarna att han tror att en seriemördare, som kan slå till igen, härjar i området.

I en uppföljande artikel i Expressen med rubriken ”GW: Mördaren på Öland slår till igen” kommenterar han uttalandet:

Jag brukar vara aktsam med att ropa att vargen är lös. Men när jag fick en rak fråga i programmet tänkte jag att det ligger på gränsen till tjänstefel att säga något annat med tanke på allvarlighetsgraden och risken för upprepning.

GW Persson spinner vidare:

Med tanke på hur många mord det handlar om på ett så litet område så är det en helt jävla obegriplig överrepresentation. Jag är ganska övertygad om att vi inte har sett slutet på det här. Sådana här beteenden har hög återfallsrisk. Det här är inte någon vanlig jävla pyroman i den meningen. Då skulle han ju nöja sig med att bara tända eld.

I jakten på bevis provar nu polisen ett nytt grepp. Man vill ge allmänheten en chans att berätta vad de vet och ställer upp en målad polishusbil under fyra timmar några lördagar på parkeringsplatsen utanför matbutiken i Löttorp. Den som vill får komma in i husbilen, ta en kopp kaffe och prata om mordbranden i Flakeböle eller andra saker som man tänker på och som är oroande. Tanken är att polisens närvaro ska ge en lugnande effekt på de som är rädda och oroliga. Byborna uppfattar det som lite avskräckande att gå in i husbilen, man vill inte visa för andra att man pratar med polisen. Det är avslöjande om någon ser att man gör det. Man vill inte heller vara den som lämnar ut detaljerade uppgifter, det kan slå tillbaka på en själv. Kanske man till och med råkar säga för mycket och pratar bredvid mun. Ungefär 20 personer tar ändå chansen att lätta sitt hjärta. Flera användbara tips kommer in som lämnas vidare till spaningsledningen.

Pierres fastighet i Getterum är högt belånad till en ränta på nio procent. Dyra lån tas för att rädda akuta situationer, bland annat hos en bolånebank för kunder med trasslig privatekonomi och illavars-

lande kredithistorik. Men det finns inga pengar till avbetalning av lånen, vars belopp nu har ökat med ett par hundra tusen kronor, och de blir uppsagda. En ansökan om betalningsföreläggande kommer in till Kronofogdemyndigheten med begäran om att betalningen ska utgå från fastigheten. Pierre får löneutmätning och får efter skatt kvar 13 744 kronor av sin lön varje månad. Risken för att fastigheten säljs på exekutiv auktion är överhängande.

Den 12 april slår kronofogden till mot Pierres hem och bland andra föremål beslagtas sju jaktvapen. Polisen ser sin chans att få syna dessa vapen närmare. Det är särskilt ett Valmet hagelgevär med kaliber 12 som kommer att intressera åklagaren. Det är tack vare kronofogdens hembesök och beslagtagandet av vapnen som utredningen nu kommer vidare. Utan något beslut om husrannsakan kommer man åt att göra en teknisk undersökning av den aktuella vapentyp som användes i Flakeböle.

Undersökningen av hagelgeväret visar sig ha avgörande betydelse för brottsutredningen. När resultatet kommer från SKL, Statens Kriminaltekniska Laboratorium, visar det sig att det finns blod från Gustaf på hagelgeväret. Analysen har den extremt starka sannolikhetsgraden +4 och visar även att blodet har överförts till gevärskolven i flytande form. Blodfläcken hittas i en skarv till ett klistermärke.

Den 26 april grips Pierre. Samtidigt tas hans företagsbil, den vita Volkswagenbussen med den gröna randen, i beslag. I förarhytten finns drivor av kravbrev. En del öppnade, andra inte. I lastutrymmet ligger bland annat spikpistoler och en större vinkelslip.

Tre dagar senare begärs han häktad.

*Detta är ett okorrigerat utdrag ur den kommande boken
Blåeld, som släpps i september 2023. Citera inte ur texten
utan att kontrollera med förlaget.*